A°. 1829. N°. 14.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 31 Januarij.

FRANKFORT, den 27sten Januarij.

Een berigt uit Jassij, van den 2den dezer, behelst het volgende: — « Sedert langen tijd is er niets van belang voorgevallen, en alle vijandelijkheden op den regter oever van den Donau zijn met der daad gestaakt. Voor het voorjaar zal er wel niet veel meer gebeuren, daar beide legers hunne winterkwartieren betrokken hebben, de Turken door hunne versterkte en ontoegankelijke bergpassen beschut zijn, en de Russen, van Silistria tot Pravadi, welke verschansingen opgeworpen hebben, welke behoorlijk voorzien en zorgvuldig verdedigd worden. De Turken trekken hunne levensmiddelen uit de vestingen, waar zij ook tegen den invloed van het ongunstige jaargetijde beschut zijn; de Russen hebben langs hunne verschansingen steenen huizen gebouwd, in welke de troepen verdeeld zijn en het slechte weder trotseren. Hunnen leeftogt ontvangen zij gedeeltelijk uit de vorstendommen, gedeeltelijk uit Odessa, waarmede de gemeenschap door middel van kleine vaartuigen langs de zeekust steeds onderhouden wordt. De generaal *Roth* heeft zijn hoofdkwartier te Varna. Bij de verkenningen, welke hij onlangs ver in den omtrek heeft laten doen, is nergens een vijand ontmoet. — De Turken waren bezig met Silistria te versterken, en wierpen te dien einde aardwallen op, die gewoonlijk het voorname bestanddeel eener Turksche verdediging zijn; maar zij zagen zich door de sterke vorst genoodzaakt, hunnen arbeid te staken, en zullen dien bezwaarlijk vóór Mei hervatten kunnen; het aardrijk is in die streken, door de gewone overstroomingen van den Donau voor dit tijdpunt, te zeer doorweekt, om duurzame verschansingen te kunnen aanleggen. — Sommigen meenen, dat de generaal *Scherbatow*, die eerst bij de belegering van Silistria het bevel voerde, de zomermaanden niet genoeg te baat genomen heeft, om die stad te veroveren; doch men moet in aanmerking nemen, dat zijne magt aanvankelijk niet groot, en waarschijnlijk slechts op eene insluiting van de vesting berekend was. — De staat van gezondheid in de vorstendommen en bij de Russische armee is sedert de koude luchtsgesteldheid verbeterd, en in de hospitalen zijn bijna geene zieken meer. De Turken van Widdin en Giurgewo doen van tijd tot tijd kleine uitvallen, die echter zonder veel moeite door de kozakken en jagers afgewezen worden.»

ODESSA, den 10den Januarij.

De Courant dezer stad behelst het volgende: — « Verscheidene dagbladen hebben bij herhaling gemeld, dat de Groote Heer zijne residentie verlaten had, om zich aan het hoofd zijner armee te stellen. De waarheid is, dat Zijne Hoogheid niets meer gedaan heeft, dan zich naar de aan het uiterste einde der hoofdstad gelegene kazerne te begeven, en aldaar zijne residentie te vestigen. Men beweert, dat de Sultan groote legerscharen afgezonden heeft, die Varna heroveren en Bulgarie bevrijden zouden enz. Nogtans ontmoeten onze voorposten bij Pravadi en Bazardschik slechts kleine Turksche detachementen, die bij de aannadering der onzen dadelijk terugtrekken.»

PARYS, den 26sten Januarij.

Het gerucht der benoeming van den heer *de Renneval* tot minister van buitenlandsche zaken heeft zich niet bevestigd. De heer *de Portalis* blijft vooreerst het ministerie van buitenlandsche zaken waarnemen, en de heer *Bourdeau* is benoemd, om den heer *Portalis* provisioneel in het ministerie van justitie, onder den titel van onder-secretaris van staat, te vervangen.

— Het *Journal des Débats* behelst den volgenden brief van den heer *Cazenove de Pradinet*:

Marmande, den 18den Januarij 1829. Eene maatschappij, welke den naam aanneemt van *Genootschap ter verdediging van de katholijke godsdienst*, een — naam, die, hetzij in 't voorbijgaan gezegd, eene beleediging van de godsvrucht des allerchristelijksten Konings schijnt, — heeft mij eene benoeming van *lid en penningmeester* toegezonden, met volmagt, om aan goede zielen brevetten van *eenvoudige deelgenooten*, tegen den prijs van 10 fr. jaarlijks, uit te reiken. — Te Parijs kan men andere brevetten bekomen, die het dubbele dezer som kosten. — Daar ik *noch een enkel noch een dubbel deelgenoot* wil zijn in plannen, die mij meer staatkundig dan godsdienstig, en strijdig tevens met het welzijn der godsdienst van staat voorkomen, zend ik de ontvangene brevetten, boekjes en pamfletten aan de maatschappij, bij eenen brief, terug. Indien gij het nuttig keurt, kunt gij dezen brief, welke hierbij gaat, mede plaatsen.» — Het *Journal des Débats* heeft dat werkelijk gedaan. In dien brief leest men onder anderen het volgende: — « *Aan de katholijke maatschappij te Parijs.* Ik heb de eer u het brevet van *penningmeester der maatschappij ter verdediging van de katholijke godsdienst* terug te zenden, gelijk mede de andere brevetten van *eenvoudig deelgenoot*, de *pamfletten*, de *prospectussen*, enz. Ik zeg u dank, mijne heeren, dat gij mij eene betuiging van louter vertrouwen aan mij gedaan hebt; ik zou er gewis door vereerd zijn, ware het niet, dat mijne geweten mij verbood, dezelve aan te nemen. — Indien de persoon, die mij bij de maatschappij aanbevolen heeft, mij heeft beschreven als iemand, die trouw aan den Koning en zijn huis verknocht, en tot verdediging van de instellingen, welke wij van de wijsheid zijns doorluchtigen broeders ontvangen hebben en door den Koninklijken eed van *Karel X.* bevestigd zijn, die vooral bereid is om liever ter dood te gaan dan het katholijke geloof te verzaken, zoo zijn werkelijk mijne gevoelens. Getrouw zal ik altijd aan staat en kerk zijn. En om hierin niet te kort te komen, weiger ik om in een genootschap te gaan, welks eerste werk is om van den Koning afkomstige verordeningen, die door den Heiligen Stoel goedgekeurd zijn, en door de bisschoppen reeds uitgevoerd worden, hevig aan te vallen. Doch al waren die verordeningen even nadeelig voor de godsdienst, als ik ze nuttig acht, in de nodlottige omstandigheden, waarin eenige valsche herders, die in den stal geklommen zijn, ons gebragt hebben, zou ik nog altijd oordeelen, dat het aan geene eenvoudige leeken voegt, zich zoo tusschen God en zijne kerk te stellen.»

BRUSSEL, den 27sten Januarij.

Het hooge geregtshof heeft de voorziening in cassatie van de heeren *de Potter en Ducpetiaux* verworpen.

— Het dagblad van Luxemburg behelst een tweede berigt uit Rome, waarbij het vroegere, betrekkelijk de bisschoppelijke zaken in de Nederlanden, bevestigd wordt. Men leest daarin het volgende: — « Hoe meer ik over de vertraging der onderhandelingen tusschen uw hof en den heiligen stoel nadenk, hoe meer ik overtuigd werd, dat de oorzaak daarvan alleen te zoeken is in het bij den heiligen stoel genomen besluit, om zijne toestemming te weigeren, niet alleen tot alles, wat zou kunnen strekken om bij de geestelijkheid der Nederlanden de volstrekte gehoorzaamheid aan Rome te verzwakken, maar ook tot eenige bevordering van personen, die gunstig denken over de verbreiding van den geest van verdraagzaamheid, die in de laatste tijden heeft veld gewonnen. — De weigering om de voorgestelde bisschoppen te benoemen, de geheime vertoogen, bullen en onderrigtingen, welke het gouvernement alle kent, moeten strekken om hetzelve gedwee te maken en tot schikkingen over te halen, welke met de verwijderde bedoelingen van de apostolische kanselarij stroken; en denk niet, dat ik mij in dezen vergis; genoeg was het, dat uw hof in het stuk van het Collegium Philisophicum toegaf, om zich sterk te maken in het vertrouwen, dat hetzelve ook op andere punten zou toegeven, die min of meer in verband staan met de liberale opleiding, welke uw gouvernement aan de jonge geestelijken van uw land zou wenschen te geven.

« Het hof van Rome heeft tot beginsel aangenomen om niet toe te geven, dan in geval van volstrekte noodzakelijkheid. Zoo hetzelve in netelige omstandigheden de hand laat volgen, trekt het die weder terug zoodra die omstandigheden ophouden; vooral zal het zorgvuldig vermijden om eenige *tijdelijke* concessien in openbare akten te vervatten; het zal zich wel wachten, daaraan voor het oog der wereld een wettig aanzien te geven. Wat ik hier zeg, wordt door de geschiedenis bevestigd, en zonder ver terug te gaan, zal ik alleen het concordaat aanhalen, dat den 24sten Maart 1817 met Pruissen gesloten werd. Dit stuk is nooit openbaar gemaakt; slechts door de pausselijke bulle van den 16den Julij 1821 heeft men er berigt van ontvangen; eene bulle, welke de Pruissische regering toegelaten heeft, onder uitdrukkelijke afwijzing van hetgeen zij strijdigs met de regten des souvereins en der protestantsche kerk zou kunnen behelzen. De Beijersche regering heeft den 5den Junij 1817 een concordaat met het hof van Rome gesloten, waarbij zeer voordeelige bepalingen ten behoeve van de oude pausselijke stellingen gemaakt zijn; maar bij een edict des Konings van den 25sten Maart 1818 zijn de betrekkingen tusschen Kerk en den Staat nader geregeld op den voet van de bepalingen, welke het Fransche gouvernement in 1801 gemaakt heeft. Verscheidene Duitsche Staten, gelijk daar zijn Wurtemburg, Bade, Nassau, Hessen-Darmstad, Hessen-Kassel en andere, hadden in 1819 eene commissie benoemd om over een concordaat te onderhandelen; deze commissie hield onwrikbaar vast aan de regten der vorsten, van welke zij hare volmagten had; doch die onderhandelingen bleven ook zonder gevolg; nogtans gaf de pausselijke regering hare goedkeuring aan de oprigting van 5 bisdommen in die Staten, en bevestigde de benoemingen, welke de souvereinen op eigen gezag gedaan hadden.

« Waarschijnlijk zal het nog lang duren eer de prelaten in de Nederlanden benoemd worden. Ik heb u gemeld, dat het hof van Rome geene geestelijken tot bisschoppen zal willen verheffen, van wie men vermoeden kan, dat zij zich eenigzins naar de denkbeelden van dezen tijd zouden schikken. Al degenen, die uw gouvernement tot dus verre voorgesteld heeft, zijn hiervan verdacht gemaakt. Naauwelijks was eene lijst van candidaten opgemaakt, of men moest weder eene andere vervaardigen. Naar de beschrijving der ijveraars voor de kerk, deugt die niet, dewijl hij dit of dat adres aan den Koning geteekend heeft; gene niet, omdat hij het bestuur dient als bevorderaar van het lager onderwijs; een andere weder niet, omdat hij den overrok en den kleinen driekanten hoed niet draagt. Er is waarlijk geen einde aan de bedenkingen, en nogtans nadert de tijd, dat alle openstaande plaatsen zullen moeten vervuld worden. Gij moet dan wenschen, dat de graaf *de Celles* weldra zijn *ultimatum* uitvaardige, en vooral dat het eerste ook het laatste zij.»

— Zondag ll. is de Engelsche kerk, welke in de Oranje-straat alhier gebouwd is, door den eerwaarden heer *Drurij*, predikant van de gemeente, ingewijd. Deze kerk, welke den naam van *St. George* draagt, kan 4 à 500 personen bevatten.

— De regtbank van correctionele politie heeft dertien bakkers, die koper-zwavelzuur in hun brood gemengd hadden, tot 5 dagen gevangenisstraf veroordeeld, en 5 drogisten, die het zwavelzuur verkocht hadden, in eene boete van 7 gulden 8 centen.

GEND, den 27sten Januarij.

De *Catholique* behelst eene tweede lijst van de personen, die het adres voor de vrijheid van het openbaar onderwijs, hetwelk op zijn kantoor gereed ligt, geteekend hebben en berigt daarbij, dat ook de andere adressen, om herstel van grieven, reeds door meer dan 300 personen onderteekend zijn.

'S HERTOGENBOSCH, den 29sten Januarij.

In navolging van vele steden der zuidelijke provincien, ligt ook hier ter stede een *verzoekschrift* aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, om de vrijheid van het openbaar onderwijs en der drukpers aan de zorg van hun edel mogende aan te bevelen, waarop reeds een aantal der aanzienlijkste ingezetenen geteekend hebben.

GRONINGEN, den 26sten Januarij.

De Tooneel-beminnaars hier ter stede hebben laatstleden Zaturdag avond een genoegen gesmaakt, dat hun in vorige jaren op menig winter avond mogt te beurt vallen, doch waar van men zich sedert geruimen tijd beroofd had gezien. Eenige active leden der voormalige en toen zoo bloeijende tooneel-societeit, onder den zinspreuk van *Utile et Dulce*, zoo mede de verdienstelijke vrouw, welke ons zoo dikwijls op haar kunsttalent onthaalde, gedrongen door het aanzoek van vele ingezetenen zoo wel, als door hunnen ijver en liefde tot de kunst, hebben op dien avond hunne stadgenooten op hunne talenten vergast, door het geven eener representatie van het beroemd vaderlandsch treurspel *Maria van Lalain*, voorafgegaan door *de Arme Dichter* en gevolgd door *de Pols*. — Niettegenstaande het uiteenloopende dezer stukken en de onderscheidene daarin voorkomende en zoo zeer verschillende karakters, waren echter vijf der leden genoegzaam en geheel berekend, om de rollen in die drie stukken uit te voeren. De ongemeen talrijke schare van toeschouwers, meestal voormalige leden dier societeit en vreemdelingen, waarvan velen van verre waren opgekomen, verstrekte tot bewijs, dat de genoegelijke avonden, die het liefhebberij-tooneelgezelschap *Utile et Dulce* aleer schonk, nog versch in het geheugen waren. Iedereen was ten hoogste voldaan over de bij uitstek goede uitvoering der stukken zoo wel, als over de prachtige costumes, en verliet den schouwburg met den wensch, dat, zoo al niet het oude *Utile et Dulce* wederom zoude kunnen herleven, deze tooneelvoorstelling echter door meerdere mogt worden gevolgd. *(Prov. Gron. Cour.)*

Mengelwerk.

HET MOGELIJKE MISBRUIK VAN DE VRIJHEID DER DRUKPERS, OP VERRE NA ZOO GEVAARLIJK NIET VOOR DE OPENBARE RUST EN WELVAART DES LANDS, ALS STRENGE MAATREGELEN EN STRAFFEN DAARTEGEN.

Dat van de vrijheid der drukpers misbruik, groot misbruik gemaakt kan worden, behoeft eigenlijk niet gezegd te worden. De sterkste voorstanders van die vrijheid erkennen zulks stilzwijgend; want de beste zaak ter wereld is hiervan niet uitgezonderd. Welk een misbruik kan er niet gemaakt worden van alle politieke magt en gezag, onder alle regeringsvormen, monarchale zoo wel als republikeinsche, in het kleine zoo wel als in het groote? Dit heeft de geschiedenis van alle tijden overvloedig geleerd, en bevestigt nog hedendaags de ondervinding van genoegzaam alle volken; zoo dat het grootste meesterstuk van staatkunde nog altoos blijft, om de gezagvoerders en magthebbers binnen de palen der legitimiteit of der wettigheid en betamelijkheid te houden.

Maar men zal daarom niet terstond willen beweren, geene regering in het geheel noodig te hebben. Even dwaas zoude het zijn, de vrijheid der drukpers weg te nemen, omdat van dezelve dikwijls misbruik gemaakt kan worden, en inderdaad gemaakt wordt.

De groote vraag is alleen, hoe zal men het best dat misbruik kunnen voorkomen, of op welk eene wijze zal men het schadelijke zoodanig kunnen afleiden, dat het geene of weinige storing aan de openbare rust en welvaart toebrenge? Men denkt veelligt, dat daartegen geene te strenge maatregelen genomen, en geene te strenge straffen op de overtreding gelegd kunnen worden. Doch wij gelooven, dat zulks doorgaans eene verkeerde uitwerking zal hebben, en het kwaad eerder verergeren dan verbeteren.

De vrijheid der drukpers, (zoo als in een vorig artikel van dit dagblad is aangetoond) is het voorname bolwerk der algemeene burgerlijke vrijheid. Het volk heeft buiten dat, naauwelijks eenig ander middel om zijne goed- of afkeuring over het beheer van zijne zaken te kennen te geven, gelijk de lands aangelegenheden niet anders zijn, dan de algemeene belangen der ingezetenen, waarvan het bestuur aan eenige hoofden is toebetrouwd. Daaromtrent kan noch mag het ooit geheel onverschillig zijn. Het heeft niet alleen regt, maar is ook verpligt in zoo verre met regeringszaken zich te bemoeijen, dat het daarop gedurig een wakend oog houde, vrijelijk, hoewel bescheiden, van tijd tot tijd zijne opinien en aanmerkingen openbare. Maar hoe zal het dit kunnen doen, indien er geene vrijheid der drukpers bestond, of die vrijheid zoodanig beperkt wierde, dat het niet rondborstig genoeg kon schrijven, zoo als het dacht? Dan zal er of in 't geheel geen publieke, geen nationale geest zijn, of dezelve zal van tijd tot tijd misnoegder en wreveliger worden, en onder de hand zich met meer bitterheid en hevigheid uitlaten, waardoor de gemoederen zich meer verhitten, de argwaan, het wantrouwen en het misnoegen gepurig voedsel erlangen. Deze vijandige beginselen heerschen altoos in die landen, daar geene vrijheid van drukpers is of zij alleen in schijn bestaat, het sterkst, als een vuur, dat onder de assche smeult. En om die uitbarsting te verhoeden, is men genoodzaakt alles door geweld in toom te houden, wijl het gouvernement, onkundig van de gezindheid van het stom gemaakte volk, op geene achting en liefde rekenen kan.

Men denke ook niet, dat het zaak is, het geringste en eerste misbruik van de vrijheid der drukpers dadelijk rigoureus te straffen, om het kwaad in zijne beginselen te stuiten. In andere gevallen moge deze regel gelden; hier echter zou dezelve van eene verkeerde en dikwijls geheel onstaatkundige toepassing zijn. Een verlicht en vrijheidlievend volk (van anderen spreken wij niet) ten uiterste jaloersch op het bezit van zijn eenigste wapen tegen overheersching, gelijk de vrijheid der drukpers is, zal terstond met schrik ontwaken, zoodra men begint dit wapen te verstompen, of hetzelve uit de hand te wringen. Het eerste slagtoffer der strenge censuur zal misschien wel hier en daar eenige afschrik verwekken, maar ook bij velen argwaan, tegen het gouvernement, die des te meer hunne pen scherpen om de inkruipselen van geweldenarij tegen te werken. Het getal der slagtoffers van de gestrengheid, waarmede men tegen het misbruik der drukpers wil waken, zal dagelijks vermeerderen, en te gelijk nieuwe zaden van wantrouwen en verbittering gestrooid worden. Welhaast zal het gouvernement in de noodzakelijkheid zich bevinden, om al strenger en strenger maatregelen te nemen, tot dat de schrik zich alom verspreide en noch goed noch kwaad uit den boezem des volks, door middel der drukpers voortkome, eene allerongelukkigste en gevaarlijkste toestand voor beiden. Dan wordt de gemeenschap tusschen de Regering en de Natie afgebroken, en eene wrokkende vijandschap zet zich in het hart, die, of eene geheele verlamming van het staatsligchaam, of eene geweldige uitbarsting ten gevolge heeft.

Neen, veel voorzigtiger, veiliger en waardiger voor zich zelf handelt een gouvernement, indien het zich weinig stoort aan eenig misbruik of losbandigheid der drukpers. Daardoor zal het een blijk geven van de gerustheid op zijn bestuur, voor het oog der Natie, terwijl het tegendeel wantrouwen zou verraden, indien het tegen elk vergrijp, van die natuur, terstond tot strenge vervolgingen overging.

Een staatsbestuur, dat van zijne wijsheid en goede bedoelingen zich overtuigd houdt, en in kracht van *weldoen* zijne sterkte zoekt, kan gerust de vrijheid der drukpers volkomen ongeschonden laten. Indien het al eens te onregt of te grof in het openbaar wordt aangetast, zal het door die zelfde vrijheid overvloedige verdedigers vinden, in verstandige en weldenkende schrijvers, zonder tot dwang- en regtsmiddelen zijne toevlugt te moeten nemen. Tegen den ouden FRITS was een armhartig libel uitgekomen, waarvan de schrijver ontdekt was. Zijne ministers wilden terstond denzelven bij de kraag gevat en gestraft hebben: maar de Koning begreep het beter; neen, (zeide hij) stuur den man eene bos welversnedene pennen, want de laatste, waarmede hij geschreven heeft, is al zoo slecht, dat hij wel eene nieuwe noodig heeft. Op die manier zullen inderdaad schaamtelooze schrijvers gevoeliger getuchtigd en ontwapend worden, dan door strenge regtsmiddelen.

Geen onbeschaamder misbruik kan er bezwaarlijk gemaakt worden van de vrije drukpers, dan D. C. gedaan heeft door zijn geschrift, over *den geest der eeuwe*, waarin hij den koninklijken meineed en andere oproerige uitvallen, met alle goede orde van zedelijke en burgerlijke welgeving strijdig, voor geoorloofd houdt. Niet gaarne evenwel zouden wij gezien hebben, dat de man deswege in de gevangenis geworpen en vervolgd ware geworden. Hij en zijne mede duisterlingen hebben genoeg hunnen regter gevonden in openbare tegenschrijvers, zoodat hun vergift door een toereikend tegengift is opgewogen en onschadelijk gemaakt. Zoo verdedigt doorgaans de vrijheid der drukpers zich zelve, zoo wel tegen hare losbandige gebruikers, als tegen hare belagers en onderdrukkers.

Nergens is zekerlijk deze vrijheid grooter dan in *Engeland*. Zonder aanzien van persoon, oefent zij aldaan *tegen* of *voor* alles haar gezag. De openbare rust wordt nogtans in *Engeland* niet meer gestoord dan in andere landen. Maar zoo men eens ondername, haar van deze vrijheid te berooven, spoedig zou de geheele Natie tegen het Bewind in het harnas gejaagd worden. En hoezeer de Nederlandsche Natie van een zachtzinniger en geduldiger aard zijn moge, niet gemakkelijk evenwel zoude zij het verdragen, wanneer men begon dit haar dierbaar vrijheidspand te schenden.

Het gouvernement zorge bovenal, dat het zich door verstandige, liberale en weldadige besluiten kenmerke. Alsdan heeft het zich niet te bekommeren over zelfs de uitgestrektste vrijheid van spreken en schrijven. Het zal dan meestal in 't openbaar toejuiching ontvangen, en zijne onbillijke berispers en lasteraars zullen spoedig tot zwijgen gebragt worden, door de geneede pen van dankbare vaderlanders.

Alsdan zal het vele nuttige aanmerkingen en toelichtingen erlangen van alle braven en kundigen in den lande; want (ernstig gesproken) staan wezenlijk de kundigste stuurlieden wel eens aan wal, maar zullen zij ook, schoon aan wal staande, van verre en nabij door wenken en raadgevingen, degenen die het roer in handen hebben, niet weinig behulpzaam kunnen zijn, om het schip van staat in behouden haven te sturen.

Grove onnaauwkeurigheden, voorkomende in zeker Blaauwboekje, getiteld: GESPREK OVER DEN SLECHTEN STAAT DER MEESTE WEDUWEN- EN OVERLEVING-FONDSEN; *(Te Amsterdam bij H. SCHOONEVELD en ZOON, 1828) bij eene eerste lezing opgemerkt door een lid van de Maatschappij:* TOT HEIL DER VROUWEN.

De moeite, die ik mij vroeger gegeven heb, om eenige *onpartijdige*

berigten omtrent de Maatschappij: *tot heil der vrouwen* te verkrijgen, stelt mij thans in staat, het volgende mede te deelen.

Het is NIET waar, dat, zoo lang de Maatschappij: TOT HEIL DER VROUWEN, *nog in eenen staat van rust verkeert, zij geene de minste proefondervindelijke bewijzen van goede uitkomst kan opleveren.* (Zie voormeld boekje, bl. 26.) Immers een der voordeelen en eigenschappen van deze instelling, (waardoor zij zich van alle *weduwen-fondsen* onderscheidt,) is, dat men een aantal jaren vooruit kan berekenen, wat men, in ieder volgend jaar, *ten hoogste* zal noodig hebben.

Zoo weet men nu, b. v. *zeer zeker*, dat, in 1830, voor de 2de afdeeling, slechts *f* 2125, en voor de 3de, *f* 7575, als MAXIMUM, zal moeten uitgekeerd worden, terwijl het bekende maximum der eerste betalingen, voor de 1ste afdeeling, in 1840 te doen, *f* 3450, bedraagt; onder welke sommen derhalve begrepen zijn *al* de uitkeeringen voor zoodanige deelgeregtigden, als zullen blijken, sedert de oprigting der Maatschappij, tot op het tijdstip der trekking, te zijn *overleden*, of op eenige andere wijze de Maatschappij te hebben verlaten.

Het is NIET waar, dat het stukje van K, en dat van Z. (zie bladz. 37) *uit* EENE *pen gevloeid zijn.* Dezelve zijn van twee *verschillende* leden afkomstig, gelijk trouwens ook uit den stijl en verschillenden gang van denkbeelden duidelijk genoeg blijkt. Het is dus ook NIET waar, dat een medelid der Directie, (zie bl. 23) de voorz. artikelen, welke intusschen nimmer met grond wedersproken zijn, voor de Maatschappij geschreven heeft; ofschoon men, wanneer zulks het geval ware, niet zou zien, dat hierin iets berispelijks is gelegen. Dat een dier stukjes onder *Voorburg* te huis behoort, en een der Commissarissen-medebestuurders thans, toevallig, binnen die gemeente woonachtig is, heeft den steller van het *gesprek* welligt in een zoo verkeerd denkbeeld gebragt. Zoo berigtte ook de heer DECKER, van *Amsterdam*, voor maanden, dat de Hoofdbestuurder, die in deze koopstad woont, bedankt had, — en ZEd. is *nog heden* een ijverig medelid van de Directie. — Even min is het waar, dat er, 6 maanden geleden, 3 of 4 stukken *tegen* de Maatschappij zouden zijn uitgekomen, die eenparig hadden doen zien, dat de Maatschappij slechts kort zal bestaan. (Zie bl. 18). Het geschrift van den heer DECKER is het *eenige stuk*; want 2 of 3 ongunstige nieuwsblad-artikelen hebben eigenlijk niets anders doen zien, dan dat de schrijvers tegen de Maatschappij waren; maar men zocht er te vergeefs naar eenig geldend bewijs. — En DECKER is reeds gedeeltelijk wederlegd, en zal verder ontleed worden.

Het is NIET waar, dat *slechts* 1 of 2 artikelen ter verdediging van de maatschappij zijn publiek gemaakt. (zie bl. 37.) Ik heb er althans 4 of 5 opgemerkt, herkomstig uit onderscheidene oorden van ons vaderland. (Plaatsen, zoo ik meen, in *Noord-Holland*, *Overijssel* en *Zuid-Holland* gelegen.) En het aangekondigd *betoog*, bij BLUSSÉ en VAN BRAAM uit te geven, is weder van andere aandeelhouders, en stellig niet van de schrijvers der voormelde artikelen. Dit alles kan ook niet bevreemden, wanneer men in aanmerking neemt, dat de maatschappij: *tot heil der vrouwen*, voornamelijk bestaat uit leden van de beste standen, waaronder eene menigte even kundige als brave mannen, verheven in rang en betrekking, geëerd in het gebied der wetenschappen, bevoegd om elk fonds, *in alle opzigten*, te beoordeelen, maar ook bezield met de zucht, om het goede te bevorderen, *onder welke gedaante zich hetzelve aanbiedt.* Het is dezer maatschappij dan ook *het minst* te doen, om *die* eenvoudigen te winnen, welke men tegen haar tracht te waarschuwen. Zij haat alle onëdele pogingen en wenscht, dat elk, die twijfelt, zich van de deelneming onthoude, maar ook, dat men elken onkieschen aanvaller mistrouwe.

Het is NIET waar, dat de uitgaven (bl. 38 vermeld,) *alleen* ten laste der Maatschappij komen. Een deel komt uit het fonds der administratie-kosten.

Het is NIET waar, dat men door een *jaarlijksche verkoop van opgelegd kapitaal* moet werken (zie bl. 42.) Het reglement zegt het tegendeel, en, daar de contributien bereids meer dan eene tonne gouds per jaar beloopen, zoude het althans meer goede trouw en meer gezond verstand verraden, om daarover, in geval van te kort, te beschikken, dan om het vroeger ingeschreven kapitaal, uit den inleg proflluerende, onder zoodanig voorwendsel, willekeurig te gebruiken.

Het is NIET waar, *dat, in 1832, of uiterlijk* 1833, *van een' algemeenen omslag zal moeten gerept worden.* (Zie bl. 45.) Nu reeds blijkt het tegendeel uit het zoo even aangemerkte, dat men, in 1830, wanneer men, des noods, met onderling overleg, aan interest en contributien, *f* 200,000 à *f* 300,000 zoude kunnen verdeelen, maar *f* 9700 zoude noodig hebben, ook al ware er, sedert de oprigting tot op het tijdstip der trekking toe, *niet één der deelverkrijgsters overleden.* In 1828 zoude men, op die wijze, reeds een duizendtal deelverkrijgsters, door elkander op *f* 200 uitkeering gerekend, hebben kunnen betalen. Immers is, bij onderzoek, gebleken, dat de interesten en contributien, te zamen, nagenoeg tot twee tonnen gouds (meerendeels 2de en 3de afdeeling) zijn gestegen, hetwelk (niet onaardig!) schier gelijk staat met het bedrag der renten van het kapitaal, dat, volgens de zeer onjuiste oordeelvelling des schrijvers, (zie bl. 23) *nu reeds*, ter beschikking van de maatschappij zou moeten staan. Dan, door anderen is voorheen overtuigend aangetoond, dat een dergelijk verschijnsel zich *niet* KAN voordoen. In plaats van nu *f* 200,000 te behoeven, heeft men, gelijk gezegd is, eerst in September 1830, *hoogstens f* 9700 noodig. En al hebbe men in 1840, of, wil men, in 1834, *f* 50,000, *f* 100,000, *f* 150,000 of meer uit te keeren, dan zal men nog van geen omslag behoeven te reppen; daar men geen wiskunstenaar behoeft te zijn, om uit te rekenen, dat, met meer dan *f* 1,500,000 kapitaal, en dus *f* 38,000 rente, in 1828, en met het niet benoodigd bedrag der jaarlijks inkomende aanzienlijke contributien, men, *ook zonder belangrijke aanwinst van nieuwe leden*, in 1830, gemakkelijk de twee millioen zal bereiken, en dit montant 5 jaren later verdubbeld zien. Niemand zal er dus iets tegen kunnen hebben, dat men, om de tegenschrijvers de maat vol te meten, op het papier, de maatschappij b. v. in 1830 *f* 9000 à *f* 10,000, in 1831 *f* 30,000 à *f* 40,000 in 1832 *f* 70,000 à *f* 80,000, in 1833 *f* 80,000 à *f* 125,000, in 1834 zelfs *f* 125,000 à *f* 160,000, in 1835 *f* 200,000 of meer, in 1840 *f* 300,000 of meer, enz. enz. enz. late betalen, want, bij de zekerheid, dat men, over het algemeen, deze sommen dan stellig *niet* zal behoeven, heeft men ook reeds *die*, dat dezelve te voldoen zullen zijn, zonder de ingeschrevene inleggelden aan te spreken, of zonder om eenen algemeenen omslag te behoeven te denken.

Uit dit alles volgt dan ook, dat het mede NIET waar is, dat de berekeningen, in het *Gesprek*, (bl. 20 enz.) voorkomende, de *ware* zijn. Wie ook zal, met een gezond hoofd, eene instelling als deze maatschappij, die misschien ongeveer 3000 deelhebsters van *alle* jaren telt, waarvan er weinige in 1830, eenigen vijf jaren later, weder anderen over 10 à 12 jaren, nog anderen eerst over 15, 20 of 25 jaren trekken, beoordeelen naar eene proeve van NB. 100 meisjes, allen juist 30 jaren oud, die te gelijk deelnemen voor *f* 100! Wie gevoelt niet, *dat een zoodanig geval* NOOIT *zal bestaan?* Wie gevoelt niet, dat men aan deze 100 meisjes ten minsten eenen verschillenden ouderdom, verschillende deelnemingsjaren en eene verschillende keuze van klassen, moest gunnen, om uit de daarmede genomene proeve iets afdoends te kunnen afleiden.

Ik zwijge opzettelijk van de verbeteringen, die, zoo men mag vertrouwen, door het nieuwe reglement zullen worden aangebragt; want niemand zal ontkennen, dat het oude reglement dringend herziening vordert, en alleen, als een eerste plan voor eene dergelijke, vroeger niet bekende en toch door velen verlangde, instelling, steeds aanspraak op verdediging zal blijven behouden. *Al doende leert men*, zegt het spreekwoord, en ieder weet, dat onderscheidene weldadige vereenigingen, welke insgelijks, van tijd tot tijd, de aanvallen van onkunde of kwaadwilligheid hadden door te staan, zoo als b. v. de *Maatschappij van Weldadigheid*, het genootschap, *tot zedelijke verbetering der gevangenen*, de maatschappij: *tot Nut van 't Algemeen*, enz., de oorspronkelijke reglementen, waarnaar dezelve werkten, zoodra noodig en mogelijk, door betere hebben doen vervangen.

Ook omtrent de uitvallen op de correspondenten der maatschappij, over het algemeen, eerwaardige, deugdzame, verlichte mannen, die door stand en karakter boven de straattaal en lage denkwijze des schrijvers (bl. 16—18) verheven zijn, wil ik liefst het zwijgen bewaren.

En evenmin zal ik thans gewagen van de meerdere of mindere sterfte onder de deelverkrijgsters, welke de maatschappij te wachten heeft; alzoo men hen, die de berekening der maatschappij, in verhouding tot de wetten der sterfte misprijzen, doch zelve noch die wetten kennen, noch het plan der maatschappij kunnen beoordeelen, niet beter kan afwijzen, dan door, bij eene proeve van berekening, *al* de bedoelde deelverkrijgsters te laten voortleven. Wie betwijfelt toch, of, bijaldien de rekening *dan* nog goed is, de uitspraak des schrijvers omtrent den spoedigen afloop der maatschappij, aan *waarheid* of *logen* grenst.

Het verdient overigens opmerking, — en hiermede neem ik, *voor dit maal*, van den schrijver en het beschaafde publiek afscheid, — dat men te *Amsterdam* alléén het fonds van levensverzekeringen van den heer A. HARTZEN, CZ., voor goed houdt en alle andere fondsen afkeurt; terwijl men te *Rotterdam* alléén de fondsen, onder de bescherming van den heer wethouder HOFFMAN, in de wolken verheft en alle andere veroordeelt. In het Amsterdamsche *gesprek*, bij M. SCHOONEVELD en ZOON uitgegeven, worden deze Rotterdamsche fondsen dan ook niet gespaard.

31 December 1828. D. G.

Aan de Redactie.

Zeker zal het u niet onbekend zijn, dat het in der tijd plaats gehad hebbende proces tusschen de heeren DE VRIES en COMP., van *Amsterdam*, als Reeders en Boekhouders van het schip *Columbus*, gevoerd wordende door kapitein GREVELING ter eenre, en kapitein DESSER als den redder der equipage van gemelde schip, ter andere zijde, eerst door gemelde heeren DE VRIES en COMP. gewonnen, daarna in appèl gebragt, nu *onlangs door de heeren* DE VRIES *en* COMP. *verloren is.*

Wanneer ik mij de warme belangstelling herinner, die het publiek te voren in het ongeluk van kapitein D. stelde, zoo vertrouw ik, kan het niet anders dan hoogstaangenaam aan hetzelve zijn, ook nu door Uwe Courant dit zoo aangenaam resultaat voor kapitein D. te vernemen.

Ik ben verzekerd, dat gij, door zulks te plaatsen, aan velen een onuitsprekelijk genoegen zult verschaffen, zoo als mede zulks met de hartelijkste dankbetuiging zal worden erkend door

Uwen Dv. Dienaar
A. Z.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 30sten Januarij 842 stierf Keizer THEOPHILUS van hartzeer.

Den 30sten dito 1580 stierf HENDRIK, Koning van *Portugal.*

Den 30sten dito 1648 werd de vrede te *Munster* geteekend, waarbij de Koning van *Spanje* onze zeven vereenigde *Nederlanden* voor vrije en souvereine Staten erkende, op welke hij, noch zijne nakomelingen, iets te eischen hadden, of immer eischen zouden en met welke hij gezind was een' eeuwigen vrede te sluiten.

Den 31sten dito 314 werd SILVESTER I, tot 32sten paus verkoren.

Den 31sten dito 1562 deed NICOLAAS VAN NIEUWLAND, eerste Bisschop van *Haarlem*, als zoodanig zijn intrede in genoemde stad.

Den 31sten dito 1578 wint DON JAN den slag van *Gemblours.*

ARNHEM, den 31sten Januarij.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 30 Jan. 0 El 6 Palm 0 Duim; gewassen 25 D., gevallen 0 D
Den 31 dito 0 El 8 Palm 5 Duim; gewassen 25 D., gevallen 0 D

SCHOUWBURG TE ARNHEM.

De Nederduitsche Tooneellisten, onder Directie van de Heeren *OBELT*, *KUP* en *DE KONING*, en protectie van Z. K. H. den Prins van *Oranje*, zullen de eer hebben ten Tooneele te voeren,

Op Zatardag, den 31sten Januarij 1829.

ABALLINO OF DE GROOTE BANDIET.

Groot en alom vermaard Treurspel in 5 Bedrijven, naar het Hoogduitsch van ZCHOKKE. In zeer vele jaren niet alhier, maar overigens nog bij herhaling met goedkeuring vertoond; en versierd met deszelfs Costumes, Decoratien en verderen Toestel, zullende de Heer DE KONING de rollen van *ABALLINO*, *de Grijsaard* en *FLODOARDO* vervullen.

NB. Om de uitgebreidheid van dit Stuk, en ten einde zoo vroeg doenlijk deze Representatie te eindigen, zal men dien avond met klokslag van *half zes* ure beginnen, en dien avond geen Nastuk plaats hebben.

ARNHEM, den 25sten Januarij 1829. Heden is gelukkig van eene DOCHTER bevallen Vrouwe *O. A. ARRIËNS*, geboren *BARONESSE VAN ECK.*

---

§ § § BURGEMEESTEREN en ASSESSOREN van de GEMEENTEN *HENGELO* en *ZELHEM* zijn voornemens, onder nadere approbatie van Hun Ed. Groot Achtbare de Heeren Gedeputeerde Staten van *Gelderland*, op Dingsdag den 10den Februarij aanstaande, des voordemiddags om tien uren, bij den Kastelein *J. H. SCHOEMAKER*, aan den *Keijenborg*, onder *Hengelo*, in het publiek aan den minstaannemende Aan te besteden: Het BOUWEN van eene NIEUWE SCHOOL, voor de Buurtschappen *Gooi* en den *Velswijk*, onder *Hengelo* en *Zelhem*, met de noodige BOUWMATERIALEN.

Volgens Bestek en Conditien, die acht dagen te voren ter aangeduide plaats zullen ter visie liggen.

Burgemeesteren van *Hengelo* en *Zelhem* voornoemd,
L. VAN WESTERHOLT.
H. BECKING.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.
ADMINISTRATIE DER DOMEINEN
IN HET EERSTE RESSORT.

De ADMINISTRATEUR der DOMEINEN in het Eerste Ressort, brengt mits deze ter kennisse van alle belanghebbenden, dat, uit hoofde van het ingevallen dooiweder, te beginnen met den 29sten dezer maand, tot nader order en zoo lang zulks tot voorkoming van zware beschadiging der Wegen, noodzakelijk kan worden geacht, de BARRIERES op de Groote Wegen in de provintien *Noord-Braband*, *Gelderland* en *Overijssel*, voor zoo verre die onder het Bestuur der Domeinen behooren, zullen gesloten zijn, voor alle Wagens, Karren, Voer- en Rijtuigen, welke geladen kunnen worden meer dan vijf honderd Nederlandsche ponden vracht te hebben, alsmede voor Postwagens en Diligences, met andere Vrachtgoederen dan die der Reizigers geladen, zullende van de vermelde Wagens, Karren, Voer- en Rijtuigen de meerdere Vracht en van de gezegde Postwagens en Diligences de bedoelde Vrachtgoederen, bij het eerste Tolkantoor afgeladen, en bij weigering het passeren daarvan belet worden.

Arnhem, den 28sten Januarij 1829.

De Administrateur voornoemd,
VAN RIEMSDYK.

DOMANIALE HOUTVERKOOPING.

De AGENT van het DOMEIN te *ARNHEM*, zal op Zaturdag den veertienden Februarij 1829, des morgens ten negen ure, ten overstaan van het Plaatselijk Bestuur van *Rheeden*, ten huize van den Kastelein *H. HUPKENS*, te *Dieren*, in 't openbaar aan de meestbiedende verkoopen:

Eenige perceelen EIKEN-, BEUKEN- en DENNEN BOOMEN en EIKEN HAKHOUT, uit den *Hoogen Essop* en de *Oude* en *Nieuwe Plantadtjen*, onder *Dieren*.

De Agent voornoemd,
J. VAN LAMSWEERDE.

Van wege Zijne Majesteit den Koning en het Geregt.

VERKOOPING,

Ter Rolle van Geregtelijke Uitwinningen van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te ARNHEM. Van:

1°. Een HUIS en ERVE, met SCHUREN, STALLINGEN en daarachter gelegen TUIN, staande en gelegen in het Arrondissement *Arnhem*, in de Stad *Nijkerk*, in de Langestraat, N°. 120, zijnde het Heeren-Logement door HK. VAN GREVENGOED JR. bewoond.

2°. Een BOEREN ERVE, bestaande in WOONHUIS, N°. 87, BERG, TABAKS-SCHUUR, TUIN, een kamp WEILAND en TABAKSLAND, te zamen groot ongeveer *twee* bunders, *vier en tachtig* roeden en *acht en tachtig* ellen, gelegen in het Arrondissement *Arnhem*, Gemeente *Nijkerk*, aan den Strielander Weg, in gebruik bij LUBBERT HARMSEN, als Arbeider van den beslagene.

Gearresteerd, als onroerend goed, ten laste van HENDRIK VAN GREVENGOED, JUNIOR, Logementhouder, en zijne Huisvrouw GEERTRUIDA VAN DIERMEN, wonende te *Nijkerk*.

Ter rekwisitie van: 1°. Vrouwe DINA ANTONIA TEN WOLDE, Weduwe van den Heer PETRUS MEYBOOM, zij zonder beroep, wonende te *Amsterdam*; 2°. CORNELIS BAKKER CORNELISZOON, Koopman, wonende te *Amsterdam*, en zijne Huisvrouw DINA ANTONIA MEYBOOM; 3°. CORNELIS FRANS ADOLPH KNYFF, Chimist, wonende te *Gorinchem*, en zijne Huisvrouw HENETTA EUPHEMIA MEYBOOM; 4°. JEREMIAS BAKKER, Lakenbereider, wonende te *Amsterdam*, en zijne Huisvrouw ALETTA JOHANNA MEYBOOM; 5°. JACOBUS ALBERTUS MEYBOOM, Commies bij het Departement van Oorlog, wonende in *'s Gravenhage*; 6°. WOUTERUS ADRIANUS MEYBOOM, Commies bij het Ministerie van Financien, wonende in *'s Gravenhage*; 7°. GYSBERT WYNAND MEYBOOM, Apotheker; 8°. JAN CORNELIS MEYBOOM, geëmploijeerde bij de Rentebetaling van de Nationale Schuld; 9°. ADRIANA GEERTRUIDA MEYBOOM, zonder beroep; 10°. MAGDALENA MEYBOOM, zonder beroep; 11°. MARIA MEYBOOM, zonder beroep; en 12°. PETRUS MEYBOOM, Apothekers-bediende, de zes laatsten, allen wonende te *Amsterdam*, voor welke executanten de Prokureur *HENDRIK BROUWER*, wonende te *Arnhem*, occupeert.

Bij proces-verbaal van den Deurwaarder *GERHARDUS JOHANNES ELSENERUS VAN CAMPEN*, van den *vier en twintigsten* September *achttien honderd acht en twintig*, den *zes en twintigsten* September daaraanvolgende te *Arnhem* geregistreerd, overgeschreven ten Kantore van Hypotheken, te *Arnhem*, den *negen en twintigsten* September *achttien honderd acht en twintig*, en ter Griffie van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Arnhem*, den *derden* October *achttien honderd acht en twintig*, van hetwelk Copien zijn overgegeven aan den Heer Mr. *ENGELBERT GEORGE ARDESCH*, Burgemeester van *Nijkerk*, en aan den Heer *W. CLAESSEN VAN MAURIK*, Griffier van den Vrederegter van het Kanton *Nijkerk*.

De eerste lezing der memorie van lasten heeft plaats gehad op *Woensdag* den *derden* December *achttien honderd acht en twintig*, des voormiddags ten *tien* ure, ter Rolle bovengemeld.

De preparatoire toewijzing zal plaats hebben op Woensdag den achttienden Februarij achttien honderd negen en twintig, des voormiddags ten tien ure, ter rolle bovengemeld, tegen op prijsstelling van:

1°. Het Huis en Erve, met Schuren, Stallingen en Tuin, op een duizend Gulden. *f* 1000.—

2°. Het Boeren-Erve, met Woonhuis, Berg, Tabaks-Schuur, Tuin een kamp Weiland en Tabaksland, op vijf honderd Gulden. *f* 500.—

Hetgeen certificeert
H. BROUWER,
Procureur.

Van wege Zijne Majesteit den Koning en het Geregt.

VERKOOPING,

Ter Rolle van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Arnhem, *van de navolgende in het Arrondissement* Arnhem, *Kantons* Apeldoorn *en* Brummen, *Gemeente* Apeldoorn, *gelegene* VASTE GOEDEREN:

1°. Een stuk HOOILAND, gedeeltelijk door ONHOUT omgeven, *het Verbrande Goor* genaamd, gelegen in het Kerspel *Loenen*, groot omstreeks 2 Bunders en 44 Roeden, in gebruik bij den beslagenen, eenpalende Oost *de Oude Beek*, West JAN KELDERMAN, Zuid *het Zilvoldsche Broek*, Noord *het Zilvoldsche Goor*, de wederhelft van dit Land, ter gelijke grootte, behoort aan den Heer HENDRIK JANS ..., particulier te *Loenen*.

2°. Een stuk HOOILAND, *het Hans Goor* genaamd, gelegen in het *Oosterbroek*, onder *Beekbergen*, groot ongeveer 1 Bunder en 63 Roeden, Oost R. ..., West de Heer SIJGERS en de Wed. W. JANSSEN, Zuid en Noord aan het gemeene veld; in pacht bij den Heer ... te *Brummen*.

3°. Een stuk HOOILAND, gelegen in het *Oosterbroek*, onder *Beekbergen*, groot ongeveer 2 Bunders en 44 Roeden, Oost en Zuid het gemeene veld, West R. ..., Noord de Wed. KREPEL; in gebruik bij den beslagenen.

Deze Onroerende Goederen zijn gearresteerd ten verzoeke van den Herbergier *A. A. R. VAN CAPEL*, wonende te *Loenen*, Gemeente *Apeldoorn*, tot Procureur hebbende geconstitueerd, Mr. *VISSCHER BOURICIUS*, te *Arnhem*, in de Koningstraat, F. N°. 33 woonachtig.

Ten lasten *JAN* of *JOHANNES SMIT*, Landbouwer, mede wonende te *Loenen*.

Bij Proces-Verbaal, opgemaakt door *G. J. E. VAN CAMPEN*, Deurwaarder in het Arrondissement *Arnhem*, aldaar wonende, den derden Januarij 1829, waarvan Copien zijn gelaten aan den Heer Burgemeester van *Apeldoorn*, en Griffier van het Vrederegt van het Kanton *Apeldoorn*, welke het origineel denzelfden dag hebben geviseerd, hetwelk te *Arnhem* den 5den dier maand is geregistreerd en vervolgens is overgeschreven ten Kantore van Hypotheken te *Arnhem*, den 10den, en ter Griffie van de Regtbank van het Kwartier *Arnhem*, den 15den der gezegde maand.

De eerste lezing der memorie van lasten zal ter gemelder Rolle plaats hebben, op Woensdag den 11den Maart 1829.

In Fidem,
VISSCHER BOURICIUS,
Procureur.

---

† † † TE KOOP een BOUWHOF, in de gemeente *Gendringen*, buurtschap *Veldhunte*, waaronder gehooren ongeveer 24 bunders BOUW- en WEIDELAND. Zoo mede eene WEIDE, *Schraalbroek* genaamd, groot ongeveer zes morgen, onder *Emmerik*, bij het *Oosterhout* gelegen. Alles in gebruik bij *J. B. BEEKMAN*.

Informatien bij den Heer *KOLFSCHOTEN*, Notaris te *Gendringen*.

*** BELANGRYK BERIGT.

De Heer *DELEVIE*, die op zijne doorreis hier eenige dagen verloeven zal, noodigt allen, die STAMELEN of SPRAAKGEBREKEN hebben, om zich ten einde van die gebreken genezen te worden, bij hem te vervoegen ten huize van de Heer *J. S. KAMPS*, op de Markt te *Arnhem*.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.